

Antiguo observatorio

espurna

NÚM 160 | SETEMBRE 2022 BUTLLETÍ INFORMATIU DE PREVENCIÓ D'INCENDIS FORESTALS

BUTLLETÍ ESPURNA

creat per la

Unitat Tècnica UT-902

Servei de Prevenió d'Incendis Forestals GVA

Està baix la Llicència Creative Commons

Reconeixement 4.0 Internacional (CC BY 4.0)

Creat a partir de l'obra en

<https://agroambient.gva.es/va/web/prevencion-de-incendios/boletines-espurna>

PREVENCIÓ
D'INCENDIS FORESTALS

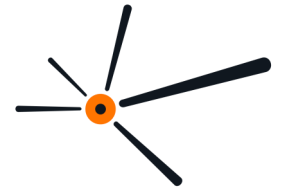

GENERALITAT
VALENCIANA

SUMARI

CLAUS METEOROLÒGIQUES DEL MES	03
DADES ESTADÍSTIQUES	08
Valors acumulats	08
Comparació amb els valors mitjans	09
Evolució mensual: número	10
Evolució mensual: superfície afectada	12
Anàlisi de les causes	13
RELACIÓ COMPLETA D'INCENDIS EN EL PERÍODE	15
INCENDIS DEL MES	16
NOTÍCIES I DIVULGACIÓ	17

El mes de setembre de 2022 ha sigut molt càlid en la Comunitat Valenciana i amb un dèficit de precipitació del 24%. La temperatura mitjana, 22,2°C, és 1,5°C superior a

la de la climatologia de referència (20,7°C), i la precipitació acumulada ha sigut de 46l/m², que és un 24% inferior a la de la mitjana climàtica del període 1981-2010 (60,4 l/m²).

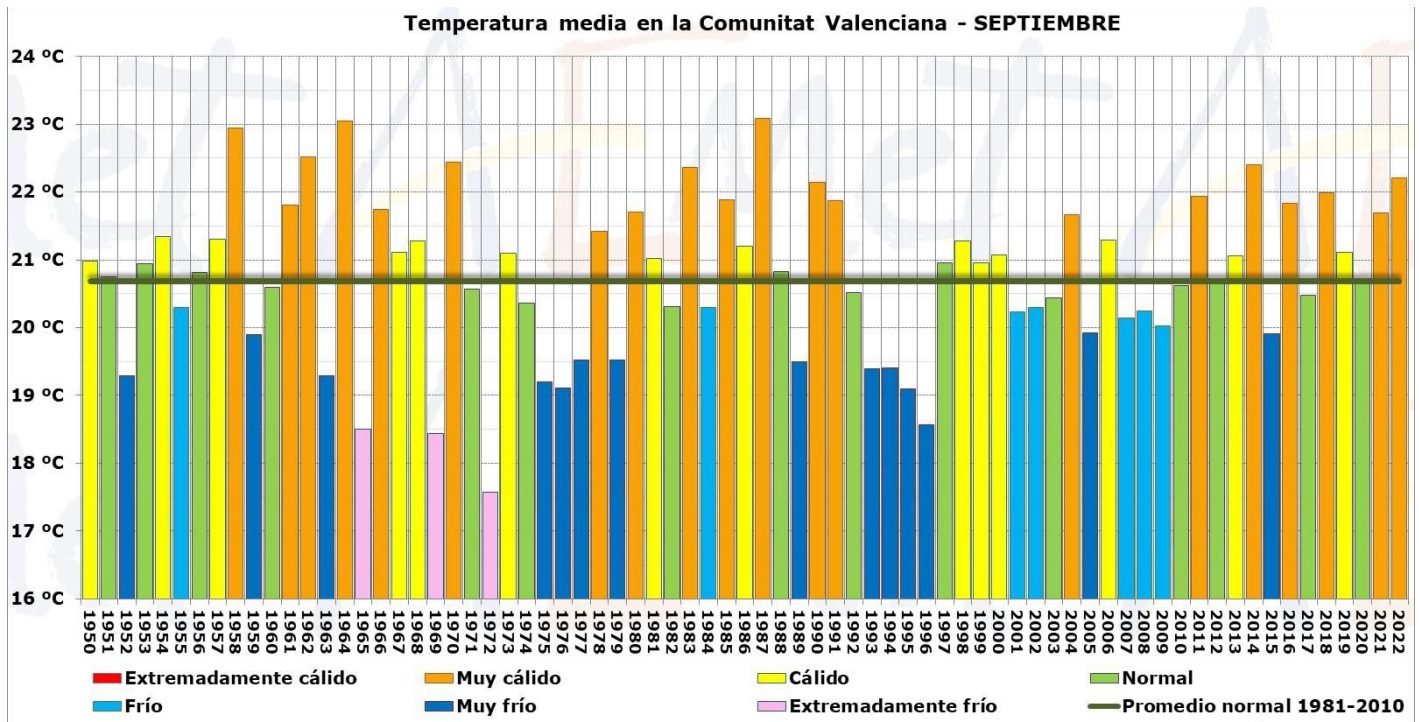

FIGURA 1. Temperatura mitjana del mes de setembre a la Comunitat Valenciana, en contrast amb la mitjana de la sèrie. Font: AEMET.

Setembre va començar amb el mateix caràcter extremadament càlid que la resta de l'estiu, sense un gran pic de calor, però amb temperatures persistentment altes.

Setembre de 2022 ha sigut el segon més càlid del segle, només per darrere de setembre de 2014. Amb les dades de setembre, els 9 primers mesos de l'any 2022 són els més càlids des d'almenys 1950 en la Comunitat Valenciana, superant al mateix període dels anys 2014 i 2020.

Setembre va començar amb el mateix caràcter extremadament càlid que la resta de l'estiu, sense un gran pic de calor, però amb temperatures persistentment altes fins al dia 12. A partir del dia 13 les temperatures van ser en progressiu descens fins a arribar als últims dies del mes, que van ser els més freds des de finals de maig.

NOTA:
La informació sobre meteorologia, excepte indicació expressa, prové d'AEMET.

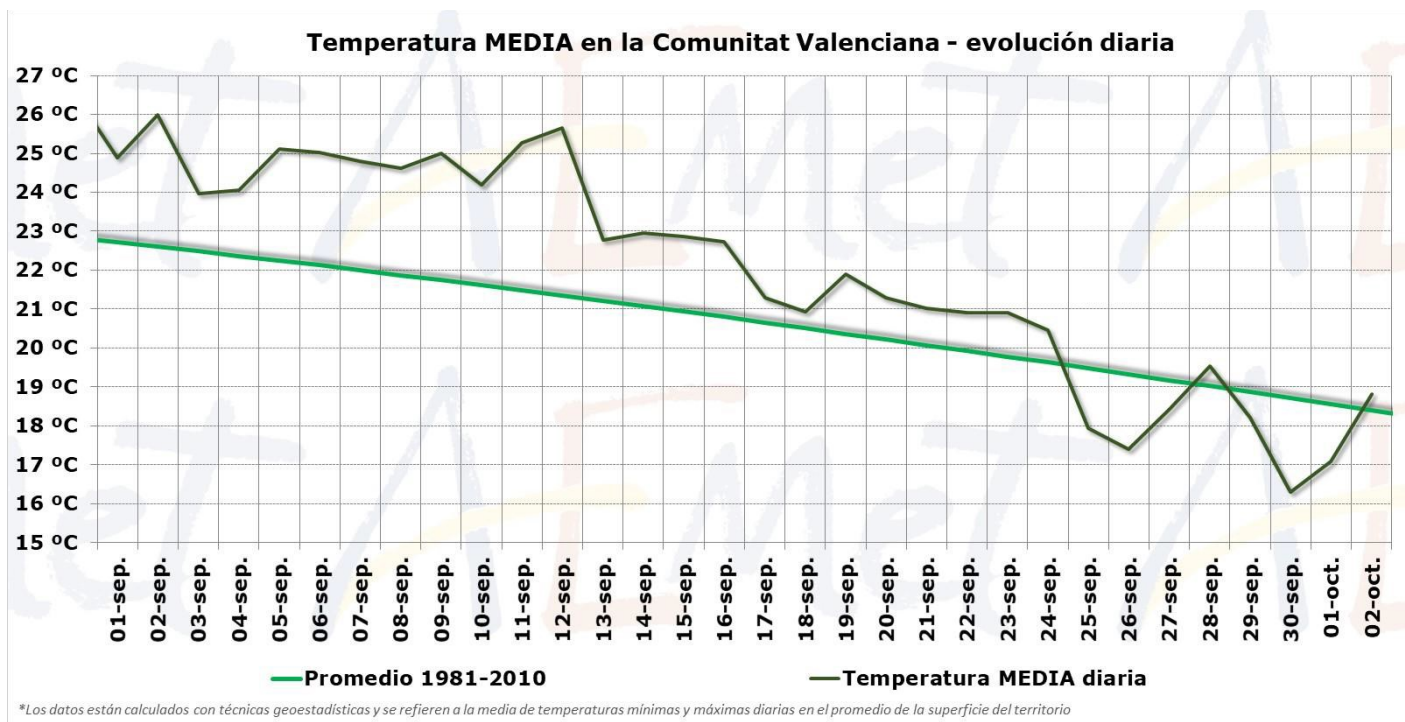
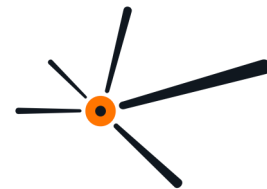

FIGURA 2. Evolució diària de la temperatura mitja durant el mes de setembre a la Comunitat Valenciana. Font: AEMET.

L'anomalia de temperatura ha sigut més acusada a la província d'Alacant i en el litoral que en la resta. A Alacant ha sigut el mes de setembre més càlid des de 1990, a Castelló de la Plana ha sigut, juntament amb el de 2014, el mes de setembre més càlid des d'almenys 1911 i a València la temperatura mitjana de setembre només és superada per la de 2014 en una sèrie amb més d'un segle i mig de dades.

La precipitació acumulada ha sigut 46 l/m², que és un 24% inferior a la de la mitjana climàtica del període 1981-2010 (60,4 l/m²) i, globalment qualifiquen al mes com pluviomètricament normal.

Per províncies, el mes ha sigut més sec a Castelló i València que a Alacant. El dèficit mig provincial a València i Castelló ha sigut del 30%, mentre que a Alacant la precipitació mitjana del mes ha sigut igual que la de la mitjana normal, encara que amb gran diferència entre el litoral nord i el sud i interior de la província.

La precipitació acumulada ha sigut 46 l/m², que és un 24% inferior a la de la mitjana climàtica del període 1981-2010 (60,4 l/m²) i, globalment qualifiquen al mes com pluviomètricament normal.

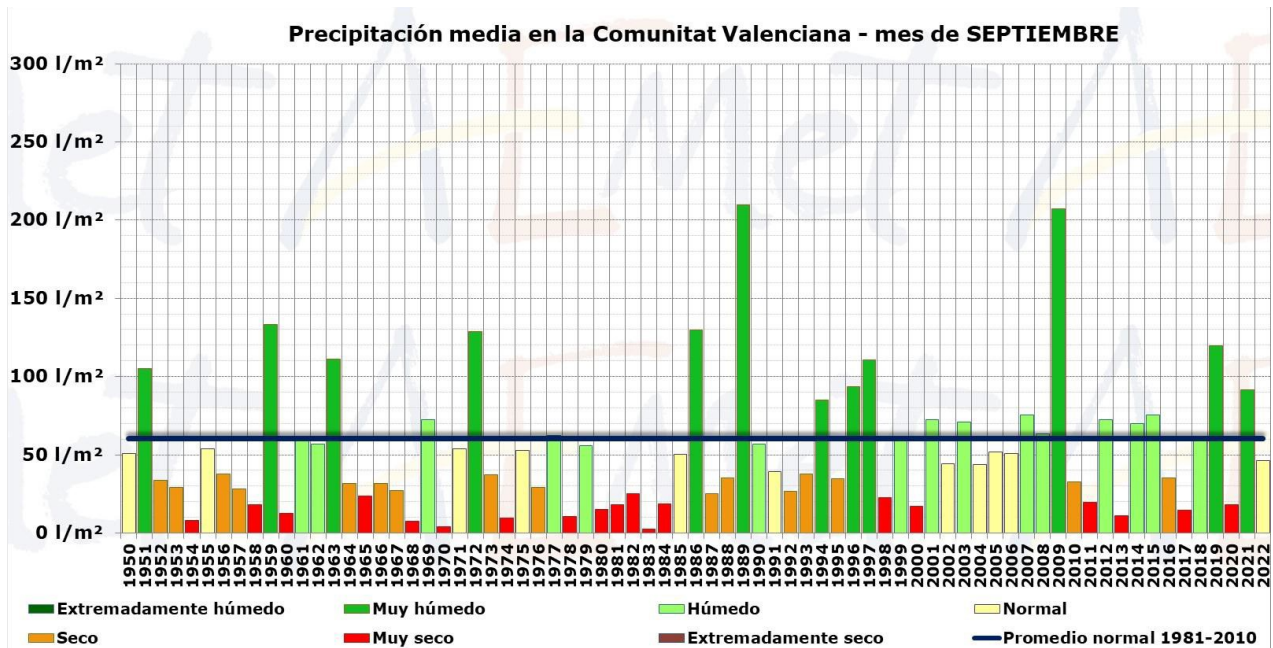
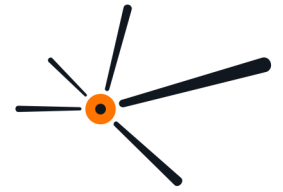

FIGURA 3. Precipitació mitjana a la Comunitat Valenciana per al mes de setembre. Font: AEMET.

Les precipitacions més importants es van registrar en forma de ruixats i tempestes d'origen marítim que van arribar a tindre intensitat torrencial en zones de costa de les tres províncies.

En la matinada del dia 18 va haver-hi precipitacions d'intensitat torrencial en els litorals de Castelló i Alacant. A Castelló van ser precipitacions que van estar molt pròximes a la costa, amb poca penetració cap a l'interior, mentre que en el nord d'Alacant van arribar a descarregar amb més intensitat en les serres litorals de la Marina Alta i

Baixa. A Benissa es van arribar a acumular 135,8 l/m².

En funció a la precipitació normal en cada punt del territori, setembre va tindre un caràcter humit o molt humit en el 30% del territori, el caràcter va ser sec o molt sec en un terç del territori i pluviomètricament normal en la resta.

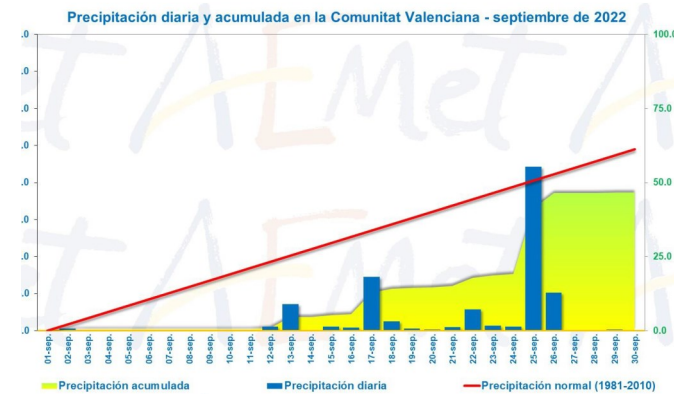

FIGURA 4. Precipitació diària i acumulada durant el mes de setembre de 2022 a la Comunitat Valenciana. Font: AEMET.

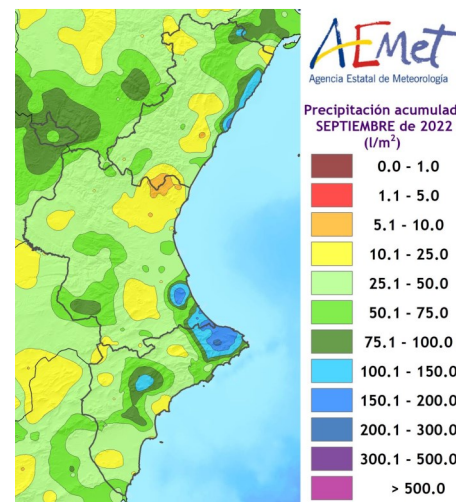

FIGURA 5. Precipitació acumulada de setembre de 2022 en la Comunitat Valenciana. Font: AEMET.

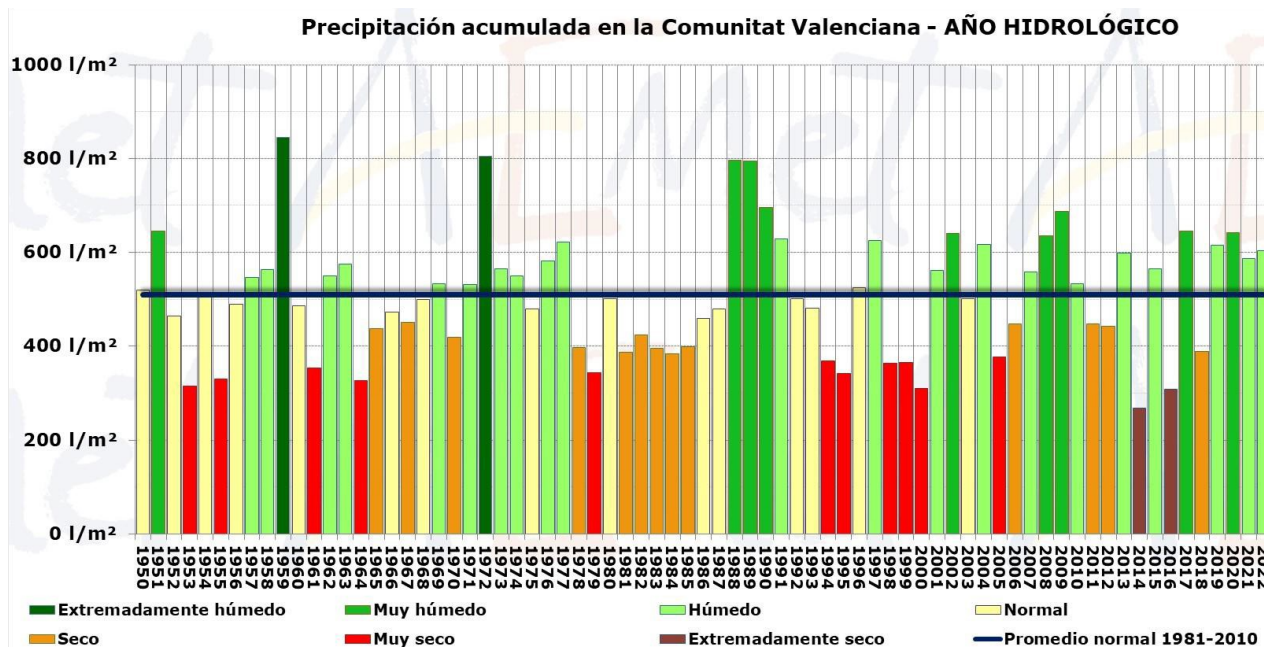

FIGURA 6. Precipitació acumulada en la Comunitat Valenciana (Any hidrològic). Font: AEMET

Mancant deu dies per a concloure l'any hidrològic 2021-2022 que va començar l'1 d'octubre de 2021, aquest està tenint un caràcter humit en la Comunitat Valenciana, amb una precipitació mitjana que és un 18% superior a la de la mitjana climàtica del període 1981-2010. Fins al 19 de setembre s'han acumulat 602,7 l/m², quan el normal l'any hidrològic complet és de 509,5 l/m².

Per quart any consecutiu l'any hidrològic resulta humit o molt humit en la Comunitat Valenciana.

El superàvit de l'actual any hidrològic és degut a les abundants i extraordinàries pluges de la primavera, ja que la tardor de 2021 va ser pluviomètricament normal, l'hivern va ser extremadament sec i l'estiu sec.

La primavera de 2022 no sols va ser la més humida des que hi ha registres, sinó que és l'estació més humida des d'almenys 1950, superant a la tardor de 1972. Dels deu trimestres estacionals més humits en la Comunitat Valenciana, huit són tardorenques, un altre és l'hivern 2016-2017 que és el nové de la sèrie, i la primavera de 2022, l'estació més humida.

Quasi tres quarts parts de les precipitacions acumulades en l'actual any hidrològic es van registrar entre el 4 de març i el 4 de maig. Des del 4 de maig les precipitacions han sigut molt escasses fins a finals del mes d'agost, quan diversos episodis de tempestes han deixat acumulats importants, però en zones reduïdes del territori que al final aporten poca quantitat al balanç pluviomètric anual.

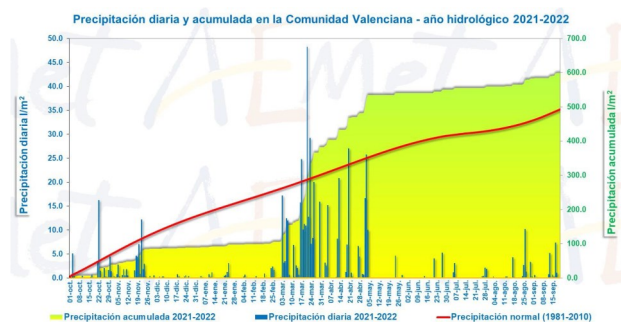

FIGURA 7. Precipitació diària i acumulada en la Comunitat Valenciana. Any hidrològic. Font: AEMET.

CLAUS

METEOROLÒGIQUES DEL MES

Quasi finalitzat l'any hidrològic, un 75% del territori presenta superàvit pluviomètric. La zona de major superàvit es troba a la muntanya del sud de València i nord d'Alacant, on hi ha observatoris a l'entorn del Mondúver, a la muntanya de la Safor, que superen els

1500l/m² de precipitació acumulada (La Drova, 1860,2l/m²; Barx, 1717,1l/m²), mentre que hi ha dèficit pluviomètric en els últims 12 mesos en grans àrees de Castelló i de l'interior nord de València.

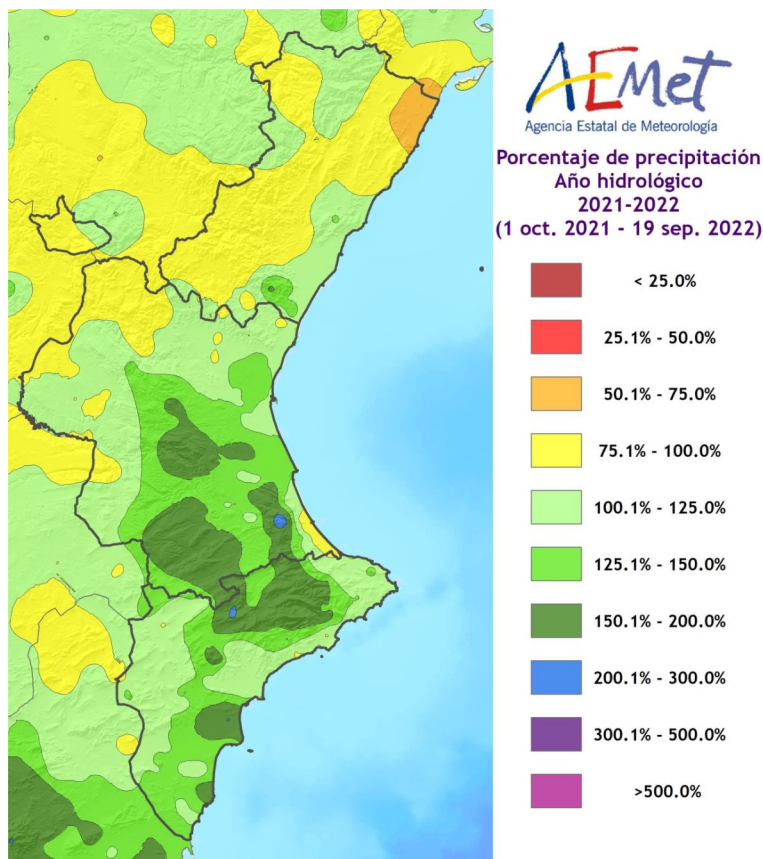
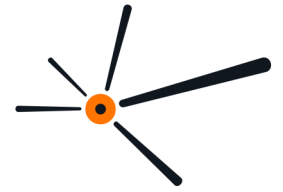

FIGURA 8. Percentatge de precipitació de l'any hidrològic (01/10/2021-19/09/2022). Font: AEMET.

NOTA:

La informació sobre meteorologia, excepte indicació expressa, prové d'AEMET.

VALORS ACUMULATS

A la taula 1 i en els gràfics 1 i 2 es realitza un desglossament detallat del nombre d'incendis i la superfície afectada acumulada en l'any 2022 per províncies.

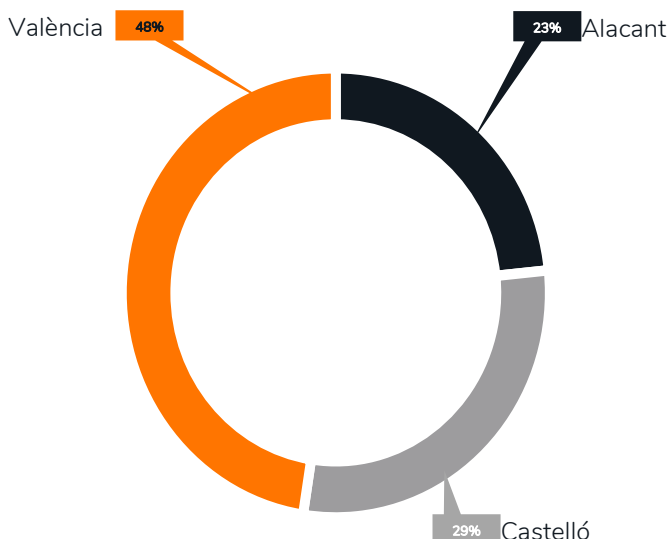
La província més destacada quant al nombre d'incendis és la de València amb 126 incendis que representa el 48% del total. Li segueix Castelló amb 77 que són el 29% dels incendis totals, finalment a la

província d'Alacant s'han registrat 62 incendis que són el 23% dels incendis ocorreguts en la Comunitat.

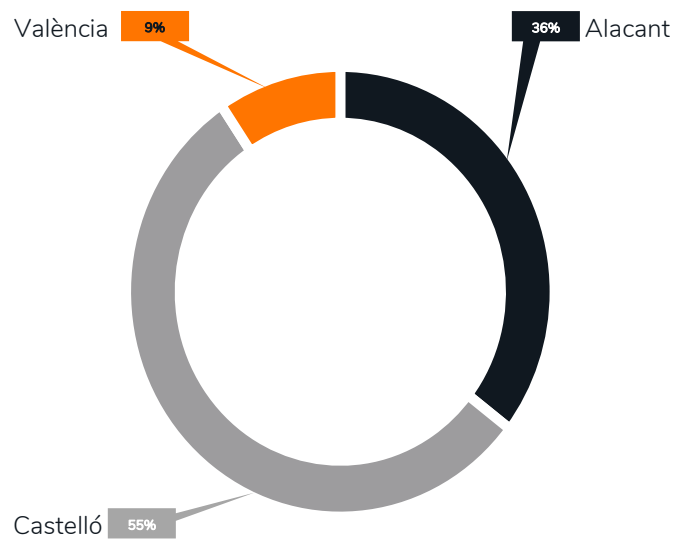
Quant a la superfície afectada, Alacant s'han vist afectades 10.720,92ha que suposen el 36% de la superfície, mentre que València aconsegueix el 9% amb 2.845,34ha, quant a la província de Castelló són 16.675,13ha sent el 55% en el que portem de 2022, aconseguint una superfície total de 30.241,39ha de

Província	Número	Superfície afectada Ha				
		Superfície rasa			Arbrada	Total
		Canyar	Altres rases	Total rasa		
Alacant	62	8,68	9557,43	9566,11	1154,81	10720,92
Castelló	77	99,2	14308,63	14407,87	2267,26	16675,13
València	126	16,87	2069,32	2086,19	759,15	2845,34
Total	265	124,78	25.935,38	26.060,17	4.181,22	30.241,39

TAULA 1. Número d'incendis i superfície afectada per tipus i províncies. Acumulat des de gener de 2022.

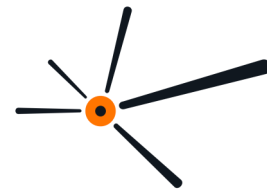
GRÀFIC 1. Número d'incendis en percentatge.

GRÀFIC 2. Superfície afectada en percentatge.

DADES

ESTADÍSTIQUES

En tota la Comunitat Valenciana s'han vist afectades 30.241,39ha en 265 incendis. Del total de la superfície afectada, 4.181,22ha suposen superfície arbrada mentre

que 26.060,17ha són de superfície rasa, de les quals 124,78ha corresponen a canyes.

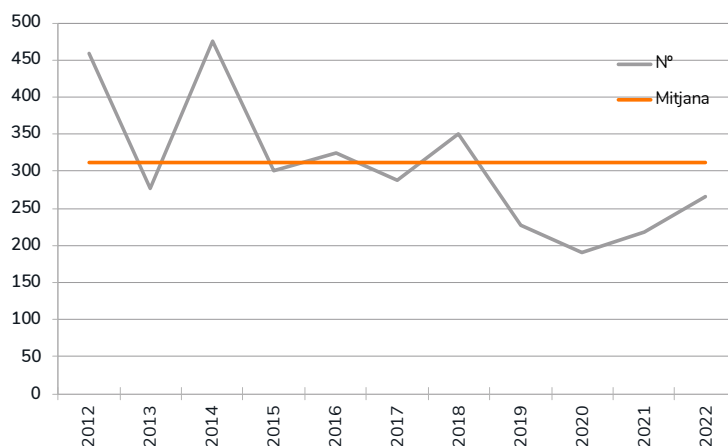
COMPARACIÓ AMB ELS VALORS MITJANS

Els valors acumulats a 30 de setembre en comparació amb l'últim decenni es detallen en la Taula 2. En el que portem de 2022 s'han produït 265 incendis, valor per davall de la mitjana (311 incendis) de l'últim decenni fins

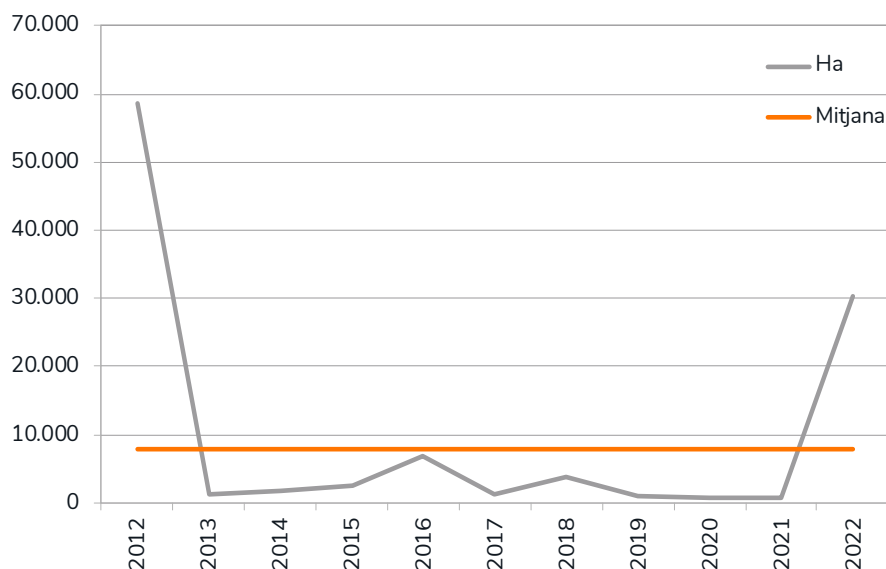
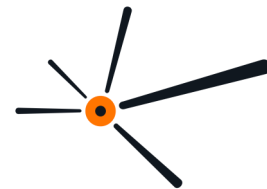
al mes de setembre. Quant a la superfície afectada (30.241,39ha) per a aquests mesos de l'any, es troba per damunt de la mitjana que s'estableix en 7.854,14ha.

Any	Nº	Superfície
2012	459	58.746,78
2013	277	1.340,66
2014	475	1.853,76
2015	301	2.414,62
2016	325	6.795,43
2017	287	1.339,16
2018	350	3.717,52
2019	228	954,34
2020	191	597,55
2021	218	781,63
2022	265	30.241,39

TAULA 2. Número i superfície acumulats en el mateix període analitzat.

GRÀFIC 3. Evolució del número d'incendis en comparació amb el valor mitjà.

GRÀFIC 4. Evolució de la superfície afectada en comparació amb el valor mitjà.

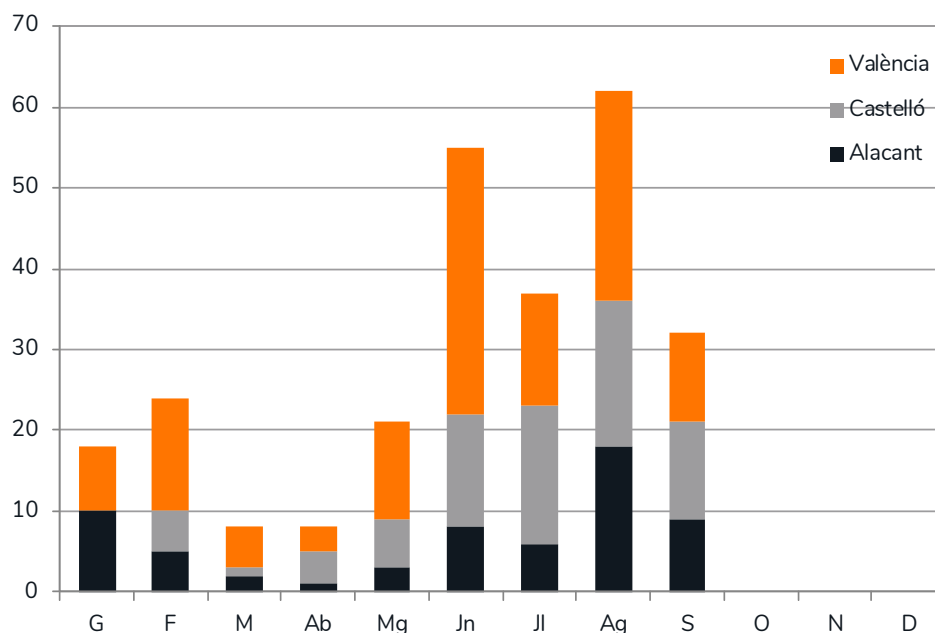
EVOLUCIÓ MENSUAL: NÚMERO

L'evolució mensual del nombre d'incendis es representa a través d'una taula numèrica en la qual es recullen els valors per a cada província, i el total de la Comunitat Valenciana (taula 3), juntament amb dues

diferents representacions gràfiques, una de valors acumulats per províncies i una altra de comparació amb la mitjana dels últims 10 anys (gràfics 5 i 6).

Mes	Alacant	Castelló	València	Total
Gener	10	0	8	18
Febrer	5	5	14	24
Març	2	1	5	8
Abril	1	4	3	8
Maig	3	6	12	21
Juny	8	14	33	55
Juliol	6	17	14	37
Agost	18	18	26	62
Setembre	9	12	11	32
Octubre	0	0	0	0
Novembre	0	0	0	0
Desembre	0	0	0	0
TOTAL	62	77	126	265

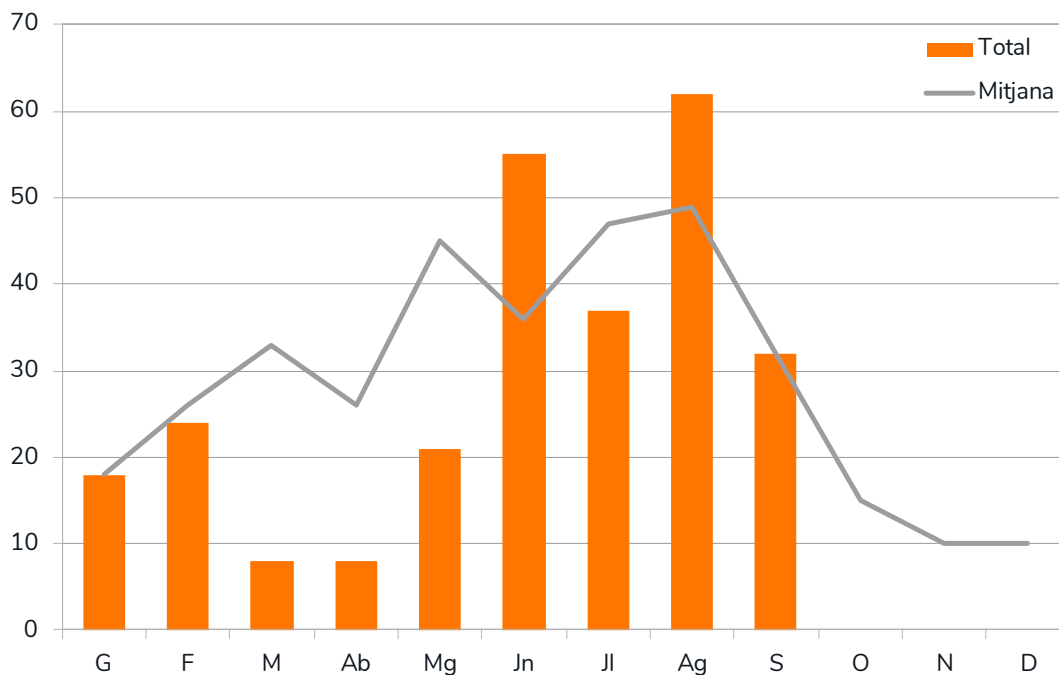
TAULA 3. Evolució mensual del número d'incendis (2022)

GRÀFIC 5. Número d'incendis per mesos i províncies.

Durant el mes de setembre s'han registrat 32 incendis en tota la Comunitat Valenciana, afectant 9 a la província

d'Alacant, 12 a la província de Castelló i 11 dels incendis, a València.

GRÀFIC 6. Número d'incendis per mesos, comparativa amb els valors mitjans de l'últim decenni.

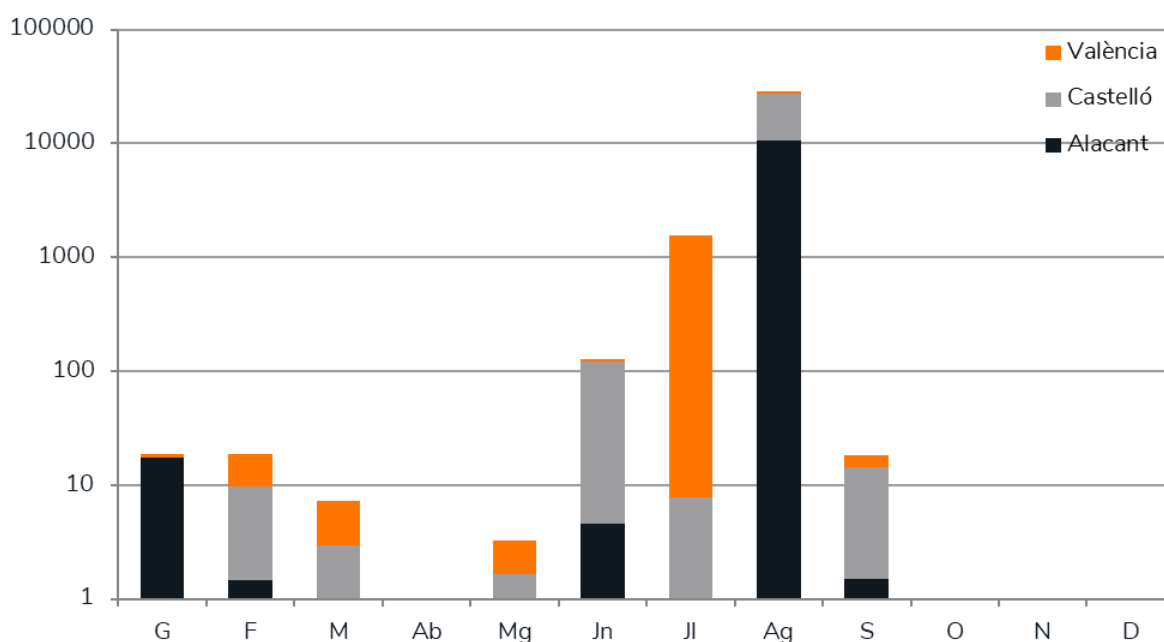
EVOLUCIÓ MENSUAL: SUPERFÍCIE AFECTADA

L'estudi de l'evolució mensual de la superfície afectada segueix una estructura similar a la ja descrita en l'apartat referit al nombre, si bé en la comparació amb els valors

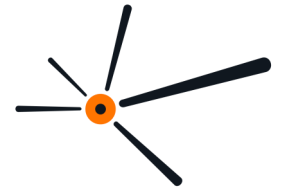
mitjans, donades les grans diferències de valors, s'ha utilitzat una escala logarítmica (gràfic 8).

Mes	Alacant	Castelló	València	Total
Gener	17,64	0,00	1,13	18,77
Febrer	1,45	8,35	9,03	18,83
Març	0,23	2,76	4,37	7,37
Abril	0,02	0,91	0,04	0,97
Maig	0,70	0,96	1,57	3,24
Juny	4,54	118,28	5,92	128,74
Juliol	0,73	7,01	1.556,30	1.564,05
Agost	10.694,11	16.524,00	1.263,13	28.481,23
Setembre	1,51	12,85	3,85	18,20
Octubre	0,00	0,00	0,00	0,00
Novembre	0,00	0,00	0,00	0,00
Desembre	0,00	0,00	0,00	0,00
TOTAL	10.720,92	16.675,13	2.845,34	30.241,39

TAULA 4. Evolució mensual de la superfície afectada (2022)

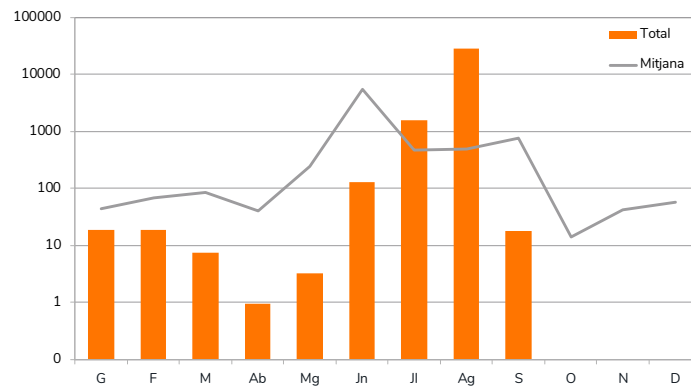

GRÀFIC 7. Superfície afectada per mesos i províncies.

Com podem veure en el gràfic 8, la superfície cremada és menor a la mitjana del decenni amb una evolució més o menys constant fins al mes d'abril on comença a

incrementar-se la superfície afectada de forma destacada, fins a aconseguir el seu màxim al juny i mantenint-se durant els mesos de juliol, agost i setembre.

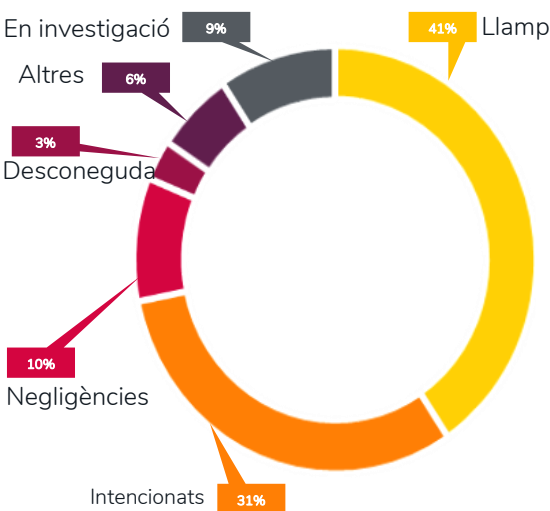
GRÀFIC 8. Superfície afectada per mesos, comparativa amb els valors mitjans de l'últim decenni.

ANÀLISI DE LES CAUSES

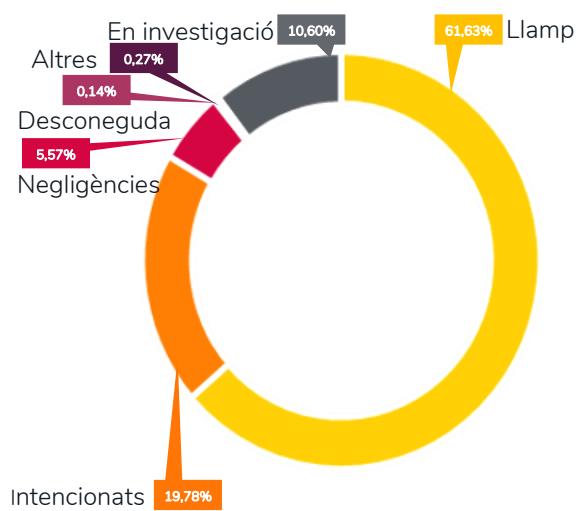
L'estudi de les causes s'ha realitzat a partir dels percentatges en número i en superfície afectada, per al total de la Comunitat Valenciana durant el mes de setembre de 2022.

Comunitat Valenciana, 10 incendis per causa intencionada, 3 per negligències, 1 a causa de causes desconegudes, 2 a altres causes, 3 en investigació i 13 per llamp.

El mes de setembre s'han produït, en el conjunt de la

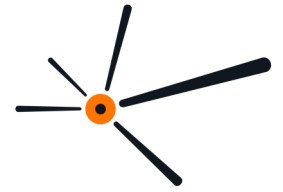
GRÀFIC 9. C. Valenciana, % d'incendis ocorreguts per causa. Setembre 2022.

GRÀFIC 10. C. Valenciana, % de superfície afectada per causa. Setembre 2022

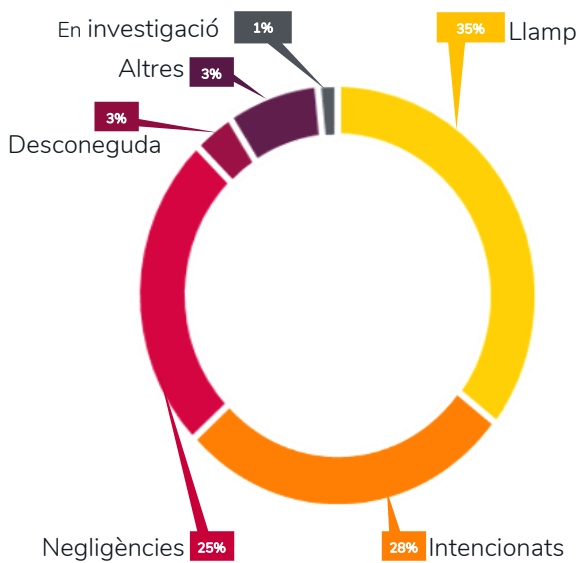
DADES

ESTADÍSTIQUES

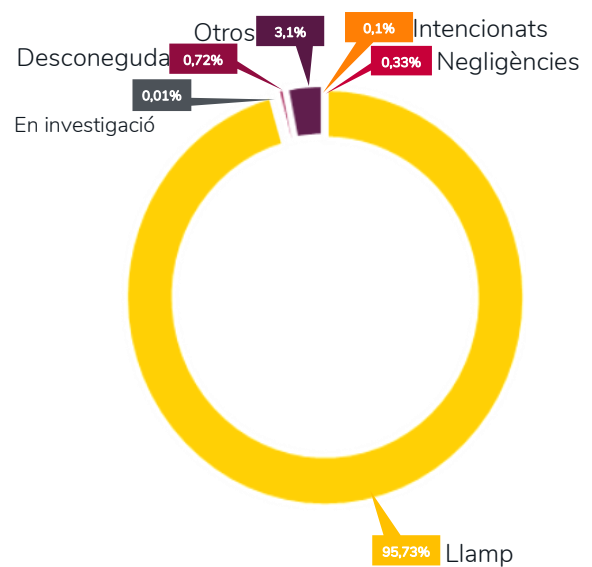

En aquest any 2022, els incendis intencionats han cremat 35,77ha que suposen el 0,12% de la superfície afectada, les negligències han afectat 100,35ha aconseguint el 0,33% de la superfície total incendiada, i les causes desconegudes han afectat 216,53ha sent el 0,72%. Mentre que altres causes han recorregut

936,65ha sent el 3,1%. Les causes que estan en investigació han afectat 1,93ha de superfície forestal que correspon al 0,01% i finalment, els raigs amb 28.950,16ha de superfície forestal, que suposen el 95,73% en el que portem d'any.

GRÀFIC 11. C. Valenciana, % d'incendis ocorreguts per causa. Acumulat 2022.

GRÀFIC 12. C. Valenciana, % de superfície afectada per causa. Acumulat 2022.

RELACIÓ

COMPLETA D'INCENDIS EN EL PERÍODE

Data	Municipi	Superfície Forestal	Codi Causa	Paratge	Província
01/09/2022	Yátova	0,25	0	Los Morrudos	València/València
01/09/2022	Guadassuar	0,12	1	La Foia (Riu Magre)	València/València
02/09/2022	Macastre	0,02	4	sunsia de la Cuerna	València/València
02/09/2022	Elx/Elche	0,27	2	Altabix	Alicante/Alacant
02/09/2022	Catí	0,13	0	Mas de la Serra	Castellón/Castelló
03/09/2022	Rossell	0,0002	0	Peña del Aguila	Castellón/Castelló
03/09/2022	Sant Mateu	0,025	1	Font de Morella	Castellón/Castelló
04/09/2022	Oliva	0,33	1	Bolufer	València/València
04/09/2022	Rafelguaraf	0,03	1	Bco Matilde	València/València
05/09/2022	Castalla	0,03	4	AP-7 KM 473,5	Alicante/Alacant
06/09/2022	Altura	0,49	5	La Rapita	Castellón/Castelló
06/09/2022	Xixona/Jijona	0,0025	0	Carrasqueta - La Lloma	Alicante/Alacant
07/09/2022	Canals	0,2939	1	Riu Canyon	València/València
09/09/2022	Xodos/Chodos	6,3886	0	Gargan	Castellón/Castelló
09/09/2022	València	0,0002	1	La Devesa del Saler	València/València
10/09/2022	València	0,15	1	La Devesa del Saler	València/València
11/09/2022	Cortes de Arenoso	4,7806	0	Casa del Pinar	Castellón/Castelló
11/09/2022	el Campello	0,53	2	Partida Xixi	Alicante/Alacant
16/09/2022	Alacant/Alicante	0,213	2	Ballestera	Alicante/Alacant
16/09/2022	Relleu	0,002	0	La Gralla	Alicante/Alacant
16/09/2022	les Coves de Vinromà	0,0001	0	Els Quericons	Castellón/Castelló
16/09/2022	la Pobra Tornesa	0,0001	0	La Talaia	Castellón/Castelló
17/09/2022	Guadassuar	0,1	1	La Foia (Riu Magre)	València/València
18/09/2022	Onda	1	5	Río Seco (Miralcamp)	Castellón/Castelló
18/09/2022	Montanejos	0,006	0	Los Planos	Castellón/Castelló
18/09/2022	Castalla	0,02	0	Torriá - Font de La Carrasca	Alicante/Alacant
19/09/2022	Sueca	0,052	1	L'illa	València/València
21/09/2022	Azuébar	0,002	0	Camino de los Chorros	Castellón/Castelló
22/09/2022	el Campello	0,0004	0	Les Canyonades	Alicante/Alacant
25/09/2022	l'Alcora	0,026	3	Barracons	Castellón/Castelló
25/09/2022	Carcaixent	2,5	1	Els Censals (Barranco de Barxeta)	València/València
29/09/2022	Alacant/Alicante	0,44	5	Bacarot - El Palmeral	Alicante/Alacant

Codis de causes:

- (0) Llamp
- (1) Intencionats
- (2) Negligències
- (3) Desconeguda
- (4) Altres
- (5) En Investigació

INCENDIS

DEL MES

En aquest mes de setembre, posem l'ull en un dels factors que influeix en el comportament del foc. Parlem de la humitat del combustible viu (HCV), i és que aquest paràmetre és mesurat de manera quasi diària en algun punt de la Comunitat Valenciana per a així estudiar el valor real d'humitat en la vegetació a través de la presa de mostres en camp. Aquest treball es realitza des de l'any 2014 i permet identificar de manera objectiva quan la vegetació es troba en valors baixos, perillosos per a

l'ocurrència d'incendis. En aquest sentit, en la figura 6 veiem les HCV d'alguns dels més grans incendis d'aquest estiu en la gràfica de percentils i com l'augment de la HCV entre altres factors, té un efecte directe sobre la vegetació. Com a exemple (figura 7), l'incendi de Montanejos del passat mes d'octubre on l'arbratge a penes participa en la propagació del foc coincidint amb un augment de la humitat en el combustible i així ho demostren les mesures realitzats.

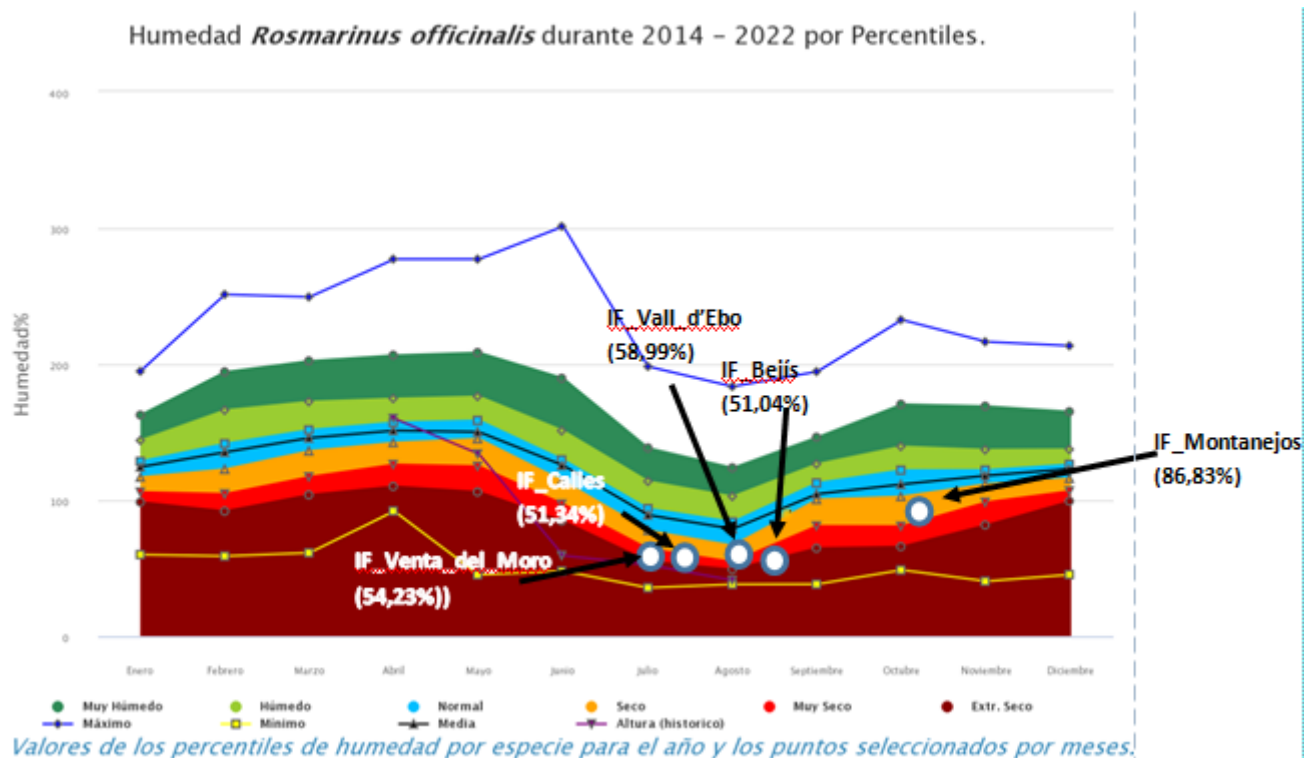
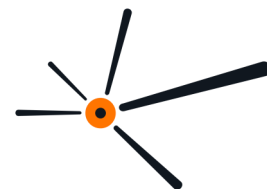

FIGURA 6. Humitats de diferents incendis respecte als percentils del Romer.

FIGURA 7. Incendi en el municipi de Montanejos.

Aquest treball es realitza des de l'any 2014 i permet identificar de manera objectiva quan la vegetació es troba en valors baixos

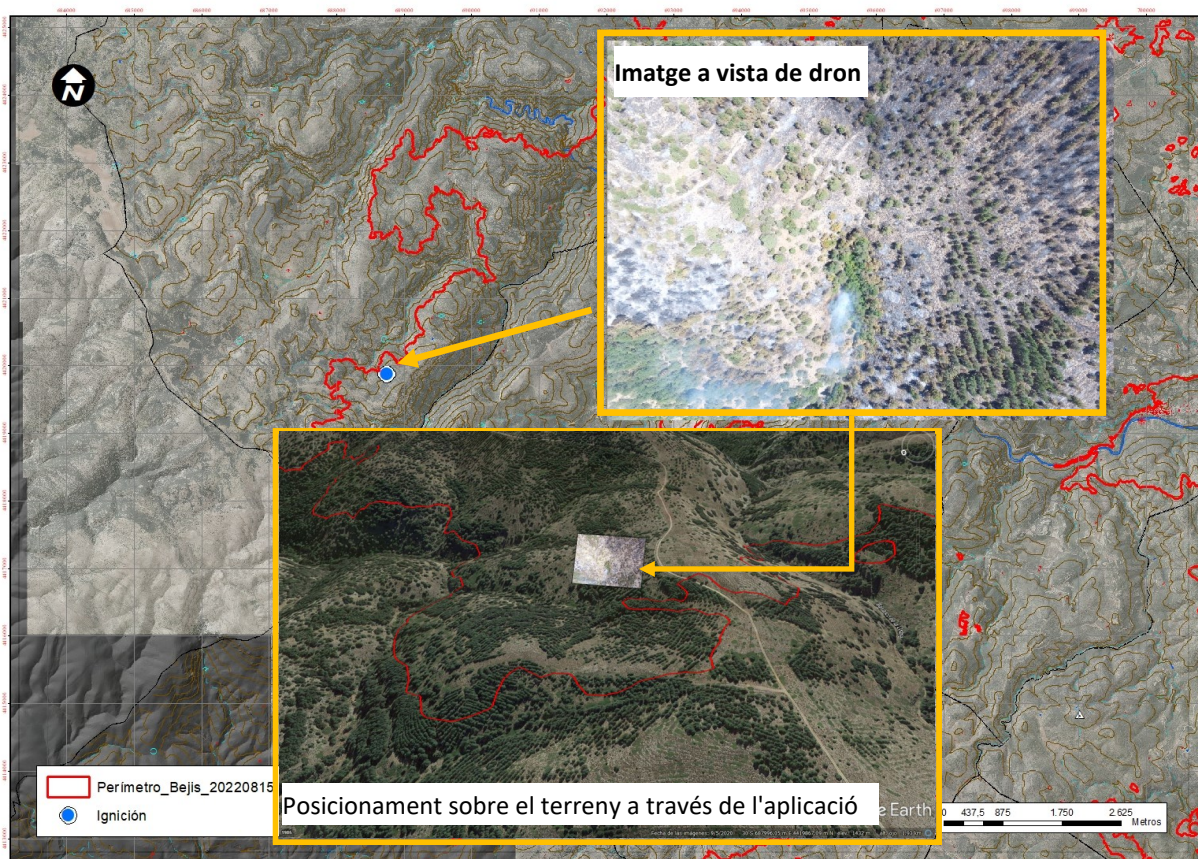

La Direcció General de Prevenció d'Incendis Forestals va contractar fa ja alguns mesos un equip de drons que ajuda en les labors de perimetraje i post-incendie. Perquè durant aquest estiu, concretament durant els incendis de Venta del Moro i Bejis, va confirmar reproduccions en aquests incendis durant les seues jornades.

En aquest aspecte el dron és capaç durant el seu vol de localitzar o confirmar un fum i transmetre la ubicació, mitjançant una imatge, al personal encarregat de gestionar el succés, geolocalizando i transmetent la ubicació en segons.

L'equip de drons

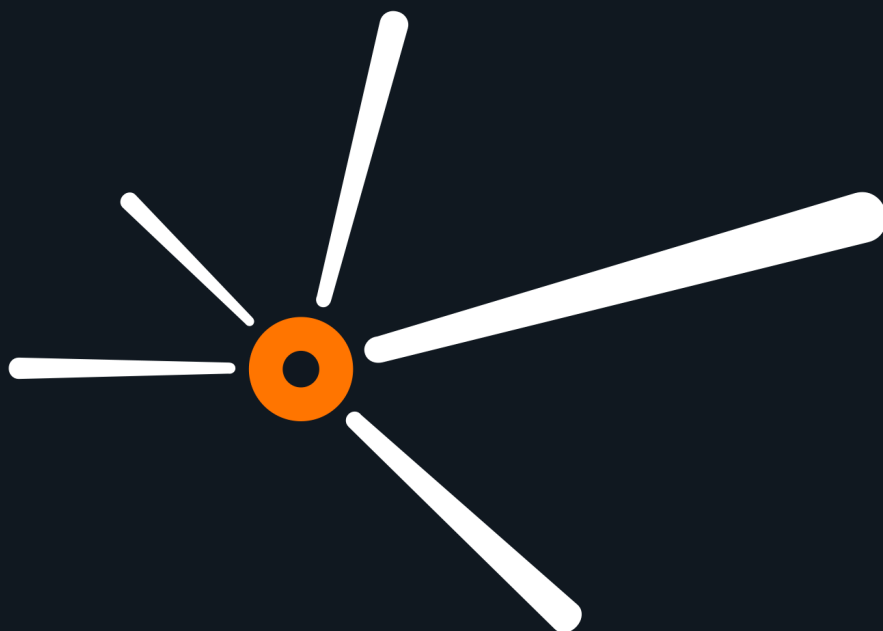
UNA MÉS DE LES EINA QUE UTILITZA EL SERVEI DE PREVENCIÓ D'INCENDIS FORESTALS PER A REALITZAR LA SEUA

Com a exemple, vam mostrar la jornada de treball realitzada en l'incendi de Bejis d'aquest estiu on el dron va fotografiar el fum als seus pas, localitzant sobre el terreny per a poder informar les unitats encarregades d'extingir-lo.

Una més de les eina que utilitza el Servei de Prevenció d'Incendis Forestals per a realitzar la seua labor.

El dron és capaç durant el seu vol de localitzar o confirmar un fum i transmetre la ubicació, mitjançant una imatge

espurna.